

[Aksel Larsen.]

de store landssvigere, værnemagere, krigsforbrydere, og hvad der ellers fandtes. Virkeligheden blev jo unægtelig en anden. Man fik travlt med at rejse en hel mængde sager mod marinevægtene og lignende folk, som jeg i denne forbindelse vil have lov til at kalde småfolk. Flertallet af dem, der omfattes af dette lovforslag, hører vel til disse småfolk, og det bevirker altså yderligere, at vi ikke vil stemme imod lovforslaget.

Til gengæld rejser sig så spørgsmålet: Hvad med de store krigsforbrydere, de store landssvigere og de store værnemagere? Dem har man jo i mange henseender været ganske anderledes mild overfor. Hvis de endelig er blevet dømt til nogenlunde antagelige straffe, har man haft så travlt med at få givet dem strafnedsættelse og derefter få dem benådet i tide og ikke mindst i utide, og hele denne kurs og den kurs, der er kommet til udtryk i myndighedernes forhold til de største værnemagere, gør unægtelig, at tillid til udrensningen efter besættelsestiden ikke eksisterer i størsteparten af det danske folk. Men det får så være; det ændrer ikke vort syn på dette lovforslag.

Må jeg imidlertid have lov til at berøre noget andet i denne forbindelse, noget, som allerede er berørt af en af de foregående ærede ordførere. Det er spørgsmålet om modstandsbevægelsens folk, de, der enten i kamp med besættelsesmagten eller i danske eller tyske fængsler og koncentrationslejre pådrog sig skader og måske har fået deres helbred svækket for livstid. Der blev i 1945 samtidig med vedtagelsen af straffelovstillægget vedtaget en lov om erstatning til dem, der havde deltaget i modstandsbevægelsen, været i fængsel eller koncentrationslejr, var blevet såret eller havde varigt men af mishandlinger o. lign. Såvidt det kunne overskues dengang, var loven nogenlunde tilstrækkelig, men det har vist sig senere, at det var den ikke. Der foreligger et righoldigt materiale, som belyser, at de skader, mange har lidt, er af varig art, og at erstatningslovgivningen er aldeles utilstrækkelig. Jeg synes, at når man har så travlt med eller i hvert fald er så ivrig efter at sikre, at kursen bliver mildnet betydeligt overfor landssvigere og krigsforbrydere fra 1940—45, burde man have mindst lige så travlt og være mindst lige så ivrig for at forbedre

lovgivningen, hvad angår erstatninger og hjælp til frihedskampens ofre.

Ja, det er de bemærkninger, jeg har at fremføre. Det er vort partis stilling til lovforslaget, men jeg vil samtidig understrege, at det betyder ikke, at vi akkviescerer ved alt det, der iøvrigt er sket, og som jeg allerede har været inde på. Vi har det ligesom størstedelen af befolkningen: der er visseting, vi mener man ikke bør glemme, og selvom der er store landssvigere, værnemagere og lignende folk, som er sluppet billigt eller helt gratis ud af retsopgøret efter besættelsen, betyder det ikke, at deres sag er henlagt totalt eller for stedse, det betyder ikke, at vi ikke vil forbeholde os ret til, så snart muligheden er tilstede, at tage disse spørgsmål op igen.

Hans Hansen (Rørby): Jeg tror, at det for adskillige medlemmer af det høje ting er gået således, at disse begivenheder er kommet noget på afstand. Efter de domme, der er fældet, og efter at vi hver for sig har haft at gøre med forskellige sager, som vi har fået henvendelse om, opfatter vi det hele på en noget anden måde end før.

Jeg tror, at den almindelige befolknings hele indstilling falder ret nøje sammen med indholdet af det forslag, den højtærede justitsminister her har fremsat, og jeg skal nøjes med ganske kort at sige, at vi er sympatisk indstillet overfor forslaget og gerne vil give en hånd med for at føre det igennem.

De af de forskellige ordførere fremførte betragtninger finder jeg ikke grund til at uddybe.

Justitsministeren (Steincke): Jeg er jo i den heldige situation i og for sig at kunne takke samtlige ærede ordførere for deres tilslutning til dette forslag.

Mest betænkelig blev jeg ved at høre socialdemokratiets ærede ordfører, idet det forekom mig, at han straks lagde så megen vægt på, at han ville have foretrukket, om det videregående forslag, jeg har stillet i ud-sigt vedrørende fortabelse af rettigheder som følge af straf, havde foreligget, forinden man gik til behandling af dette lovforslag. Hvis man nu ikke kendte denne ærede ordførers godlidende karakter og velvillige grundstemning, så ville man som følge af denne argumentation måske i mit sted have været lidt for-